Regeringskansliet

Kommenterad dagordning
Allmänna rådet

2026-09-14

Statsrådsberedningen
Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 22 september 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftande verksamhet

3. Den fleråriga budgetramen 2028–2034

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:
Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 16 juli 2025 presenterade kommissionen sitt förslag för den fleråriga budgetramen för perioden 2028–2034. Kommissionen argumenterar för att EU behöver en mer ambitiös budget som är enklare, mer strategisk och resultatinriktad för att möta aktuella och framtida utmaningar kopplade till säkerhet, konkurrenskraft, grön omställning och digitalisering. Budgetramen föreslås innehålla färre rubriker och finansieringsprogram, samt mer harmoniserade regelverk för att underlätta för individer, företag och förvaltningar att hitta och få tillgång till finansieringsmöjligheter.

Volymmässigt innebär förordningsförslaget en budgetram för perioden 2028–2034 som totalt omfattar åtaganden om 1 763 miljarder euro i 2025 års priser, motsvarande 1 985 miljarder euro i löpande priser, vilket beräknas

motsvara 1,26 procent av EU:s samlade bruttonationalinkomst (BNI) på grundval av aktuella prognoser. Kommissionen föreslår att budgetramen ska bestå av fyra övergripande rubriker: 1) Ekonomisk, social, territoriell sammanhållning, jordbruk, ruralt och maritimt välstånd och säkerhet, 2) Konkurrenskraft, välstånd och säkerhet, 3) Europa i världen och 4) Administration.

Den 11 juni presenterade det cypriotiska ordförandeskapet ett kompromissförslag, en så kallad förhandlingsbox. Förslaget innehåller endast mindre minskningar av volymen som uppgår till 1 730 miljarder euro i 2025 års priser vilket motsvarar 1,23 procent av EU:s BNI. I förhållande till kommissionens förslag är det en minskning av budgeten med 2 procent. Den föreslagna strukturen med fyra rubrikerna behålls men moderniseringen försvagas då de största neddragningarna – 4 procent i förhållande till kommissionens förslag – görs i rubrik 2 och rubrik 3.

Allmänna rådets diskussion är tänkt att ge irländska ordförandeskapet vägledning inför framtagandet av en reviderad förhandlingsbox, vilken väntas läggas fram i början av oktober.

Förslag till svensk ståndpunkt:

När det gäller den fleråriga budgetramen vill regeringen se en politik och en budget som bättre avspeglar EU:s aktuella utmaningar och regeringens fyra prioriteringar: kriget, konkurrenskraften, klimatet och kriminaliteten i linje med den överlagda ståndpunkten.

Regeringens budgetrestriktiva linje ligger fast och den svenska avgiften ska hållas nere. Utgiftsvolymen måste minska och nödvändiga korrigeringsmekanismer förnyas. Som andel av BNI ska EU:s budget för reguljära utgifter fortsatt uppgå till omkring 1 procent. Det är viktigt att EU:s framtida offentligfinansiella åtagande är kompatibelt med en konsolidering av medlemsstaternas offentliga finanser och bevarande av nationellt finanspolitiskt manöverutrymme. Hållbara statsfinanser i medlemsstaterna är en förutsättning för att kunna möta dagens och morgondagens utmaningar.

Regeringen vill se verkliga reformer av de politikområden som omfattas av ett offentligfinansiellt åtagande, både sett till struktur och innehåll. Satsningar på befintliga eller nya områden behöver motsvaras av neddragningar på

andra områden, framför allt inom sammanhållningspolitiken, men också inom delar av den gemensamma jordbrukspolitiken.

EU-budgeten bör fokusera på områden där EU har ett tydligt mervärde. Regeringen anser att EU:s budget ska inriktas på insatser som stärker Europas konkurrenskraft, säkerhet, motståndskraft och beredskap. Regeringen välkomnar därför förslagets inriktning på en budget med större fokus på säkerhet och försvar samt konkurrenskraft där en ny konkurrenskraftsfond föreslås.

Regeringen ser positivt på förslagets tydliga budskap om vikten av ett starkt stöd till Ukraina. Sverige står redo att stötta Ukraina så länge som det krävs och i den omfattning som behövs. Det kan inkludera ytterligare lånefinansiering om situationen kräver det.

Regeringen välkomnar förslaget till förenklad struktur med färre rubriker, program och specialinstrument. Detta är en inriktning som ger bättre förutsättningar för synergieffekter och skalfördelar samt minskad risk för överlapp mellan olika program. Detsamma gäller för möjligheterna att omprioritera inom budgetramen när nya behov uppstår.

Regeringen anser att flexibilitet i första hand bör tillgodoses genom tillräckliga marginaler av icke-allokerade medel under bindande budgetram. Regeringen anser att det ska finnas tydliga och förutsägbara incitament för omprioriteringar och att återförda förfallna medel från tidigare år inte bör användas för att finansiera nya eller oväntade behov. Regeringen välkomnar mål som bidrar till att EU kan nå sina klimat- och miljöåtaganden.

En viktig prioritering för regeringen är att EU-stöd enbart ska utbetalas till medlemsstater som respekterar rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna. Regeringen välkomnar därför kommissionens förslag om att EU-medel som tillhandahålls genom de nationella och regionala partnerskapsplanerna ska vara underkastade förhandskrav för uppfyllande av EU:s värden i form av respekt för rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna och att tillämpningen föreslås omfatta också den gemensamma jordbrukspolitiken och unionsstöden till inre säkerhet, gränsförvaltning och migration.

Regeringen anser att viktiga budgetprinciper såsom nationell medfinansiering och excellens ska värnas. Det är viktigt att tilldelning av medel sker på ett

öppet och konkurrensutsatt sätt. Regeringen ser inget behov av, och är kritiskt till, nya egna medelskomponenter. Regeringen är vidare emot ny gemensam upplåning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med finansutskottet ägde rum 18 september 2025 om förslagen till förordningen om den fleråriga budgetramen 2028–2034, egna medels-beslutet, och förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande.

Samråd med EU-nämnden skedde 11 juli inför allmänna rådets möte den 18 juli, 17 oktober inför allmänna rådets möte den 21 oktober, 14 november inför rådsmötet den 17 november, 12 december inför rådsmötet den 16 december, 20 februari inför rådsmötet den 24 februari, 13 mars inför rådsmötet den 17 mars, 22 maj inför rådsmötet den 26 maj, 12 juni inför rådsmötet 16 juni, samt 10 juli inför rådsmötet 14 juli.

Statsministern samrådde även med EU-nämnden 17 december inför Europeiska rådets möte den 18–19 december, 18 mars inför Europeiska rådets möte den 19–20 mars, 22 april inför informellt möte med stats och regeringschefer den 23–24 april, och 17 juni inför Europeiska rådets möte den 18 juni.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förslagen förhandlas på olika nivåer i rådsstrukturen. Ansvarig rådsformation är allmänna rådet. Det avgörande beslutet fattas av Europeiska rådet som diskuterat frågan vid sina möten den 18 december 2025 och 18–19 juni 2026. Frågan diskuterades också under Europeiska rådets informella möte i april 2026. Frågan väntas återkomma till såväl allmänna rådets som Europeiska rådets dagordningar flera gånger under hösten.

Faktapromemoria: Fakta-PM 2025/26:FPM3

4. Övrig fråga: Omnibus förenklingspaket, lägesuppdatering

Informationspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Vid mötet väntas irländska ordförandeskapet informera om förenklingsarbetet med fokus på kvarstående omnibusförhandlingar. Det gäller information om överenskommelse i trilog och teknisk granskning för Omnibus IV om en ny definition om små och medelstora företag, tekniska specifikationer och digitalisering, Omnibus V om försvarsupphandling, och Omnibus VI om kemikalier. Vidare förväntas information om förhandlingarna om allmän riktlinje i rådet för resterande sex paket. Det är Omnibus VII om digitala, VIII om miljö, IX om fordon och X om foder- och livsmedel, XI på skatteområdet och XII om energiprodukter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen vill se att det läggs stor vikt på faktisk regelförenkling i de fortsatta omnibusförhandlingarna och att det hålls en hög ambition från ORDF sida. Det är viktigt med ambitiösa förslag som bidrar till verklig förenkling, en minskad regelbörda för företag och en stärkt inre marknad för att bidra till EU:s konkurrenskraft samtidigt som centrala policymål värnas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Omnibuspaketen om regelförenkling har tidigare behandlats i EU-nämnden 12 september 2025, 17 oktober 2025, 19 juni 2026 samt 10 juli 2026 inför möten i allmänna rådet.

Fortsatt behandling av ärendet:

Det irländska ordförandeskapet väntas återrapportera om omnibusförhandlingarna till ministrarna återkommande i samband med möten i allmänna rådet under hösten.

Faktapromemoria:

2025/26:FPM45 Omnibus VII; regelförenklingar på det digitala området

2025/26:FPM63 Omnibuspaket om förenkling av administrativa bördor i EU:s miljölagstiftning

2025/26:FPM65 Förslag om regelförenkling (omnibus) gällande motorfordon

2025/26:FPM72 Omnibuspaket om livsmedel och foder

2025/26:FPM102 Omnibus XII: Förenkling och bättre användning av digitala alternativ för energi- och däckmärkning

2025/26:FPM106 Omnibus XI; regelförenklingar på skatteområdet

Icke lagstiftande verksamhet

5. Förberedelser inför Europeiska rådet 15-16 oktober 2026: Dagordning

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Allmänna rådet ska förbereda Europeiska rådets möte den 15–16 oktober 2026. På den preliminära dagordningen står Ukraina, situationen i Mellanöstern, den fleråriga budgetramen, utvidgning, säkerhet och försvar, migration och konkurrenskraft.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen stödjer alla fredsansträngningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred i Ukraina. En fredsuppgörelse behöver vara baserad på folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende samt värna europeisk säkerhet. Regeringen driver fortsatt på för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina och arbetar för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland åtgärder mot

energiexport och skuggflottan. Regeringen verkar för lösningar för att kunna använda grundkapitalet av de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna till stöd för Ukraina, i enlighet med folkrätten och EU-rätten. Regeringen fortsätter även aktivt att verka för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser och internationella brott som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina.

Regeringen ser positivt på att Europeiska rådet väntas diskutera hur EU, tillsammans med likasinnade och regionala partners, kan bidra till de-eskalering och en lösning på konflikten mellan Iran och USA, inklusive situationen i Hormuzsundet. Det är även viktigt med en fortsatt diskussion om hur EU bör agera med anledning av situationen i Gaza, utvecklingen på Västbanken samt de fortsatta stridigheterna i Libanon.

Regeringens syn gällande den fleråriga budgetramen framgår av tidigare avsnitt.

Regeringen anser att EU-utvidgningen är en strategisk investering i fred, säkerhet, stabilitet, demokrati och välstånd. Att utvidgningsprocessen är meritbaserad är centralt för processens trovärdighet. Genomförandet av grundläggande reformer måste utgöra grunden för fördjupat samarbete, inte minst rättstatsreformer och anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Regeringen driver på för att EU ska öppna samtliga förhandlingskluster för Ukraina och Moldavien så fort som möjligt. Regeringen stödjer samtidigt Albaniens och Montenegros framsteg mot EU-inträde, som är viktigt för trovärdighet i hela utvidgningsprocessen.

Regeringen anser att det i anslutningsfördragen för nya EU-medlemmar behövs robusta skyddsåtgärder mot tillbakagång kopplad till åtaganden om demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter.

Regeringen välkomnar att migration fortsatt prioriteras givet omvärldsläget. Regeringen kommer fortsätta verka för en mycket restriktiv viseringspolitik gentemot ryska turistresenärer och personer med kopplingar till de ryska väpnade styrkorna. Regeringen verkar fortsatt för att stärka vår gemensamma europeiska försvarsberedskap mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget. Regeringen välkomnar att Europa tar ett större ansvar för sin egen säkerhet och konstaterar fortsatt att det är viktigt

att arbetet i EU är medlemsstatsdrivet samt att det bidrar till det arbete som bedrivs inom Nato.

Den geopolitiska och geoekonomiska osäkerheten ökar behovet av ett enat och handlingskraftigt EU, där stärkandet av EU:s konkurrenskraft måste fortsätta prioriteras. Det är viktigt att slutsatserna från Europeiska rådet den 19–20 mars 2026 samt One Europe, One Market-deklarationen från den 24 april 2026 följs upp med konkreta åtgärder, inte minst för att riva hinder på den inre marknaden, genomföra regelförenklingsåtgärder och teckna nya frihandelsavtal. Vidare behöver vi fortsätta arbetet med att stärka EU:s ekonomiska säkerhet. Därtill är energiomställningen med utfasning av fossila bränslen viktigt för EU:s konkurrenskraft såväl som energisäkerhet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Den aktuella dagordningen har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Allmänna rådet kommer vid sitt möte den 13 oktober 2026 att förbereda slutsatserna inför Europeiska rådets möte den 15–16 oktober 2026. EU-ministern kommer samråda med EU-nämnden inför detta möte. Statsministern kommer samråda med EU-nämnden inför mötet i Europeiska rådet.

6. Lagstiftningsplanering: avsiktsförklaring

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 16 september 2026 håller kommissionens ordförande sitt årliga tal om tillståndet i den Europeiska unionen i Europaparlamentet. Det är Ursula von der Leyens andra anförande om tillståndet i EU sedan den nuvarande EU kommissionen tillträdde. I samband med detta skickar även kommissionen sin avsiktsförklaring till rådets ordförande och Europaparlamentets talman. Vid allmänna rådet den 22 september förväntas rådet diskutera

avsiktsförklaringen. Kommissionen väntas presentera sitt arbetsprogram för 2027 under hösten 2026.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Avsiktsförklaringen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. Från regeringens sida är det angeläget att kommissionen tar vidare prioriterade områden i det fortsatta arbetet som stöd till Ukraina, säkerhet och försvar, samt åtgärder för EU:s konkurrenskraft, såsom handel, inre marknad och regelförenkling. Viktiga frågor är också klimat och brottslighet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Regeringen får anledning att återkomma i frågan när kommissionen presenterat arbetsprogrammet.

7. Årlig rättsstatsdialog: horisontell diskussion

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den horisontella rättsstatsdialogen kommer att äga rum inom den ram som fastställdes i allmänna rådets slutsatser den 14 december 2014. Sedan 2020 genomförs dialogen i ett strukturerat format med en horisontell diskussion under hösten kompletterad av landspecifika diskussioner under höst och vår. Dialogen utvärderades under hösten 2023 och rådsslutsatser från juli 2026 bekräftar väsentligen detta arbetssätt.

Den horisontella rättsstatsdialogen utgår från den allmänna delen i kommissionens rättsstatsrapport. Liksom tidigare år granskar kommissionen, i årets rapport, utvecklingen i medlemsstaterna inom fyra områden: domstolsväsendet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald

samt bredare institutionella frågor om kontroller och motvikter. Sedan 2025 har KOM även lyft fram inre marknadsdimensionen av rättsstatens principer.

Rapportens slutsatser är att den övergripande utvecklingen präglas av positiva reformer på alla fyra områden som granskats, även om det fortfarande finns allvarliga brister på samtliga områden. Kommissionen konstaterar att 47 % av rekommendationerna från 2025 har genomförts helt eller delvis, vilket kan jämföras med 57 % i rapporten från föregående år och 68 % i 2024 års rapport.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rättsstatsdialogen med utgångspunkt i kommissionens rättsstatsrapport är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer både inom EU och i kandidatländerna. Rapporten är också ett centralt underlag för andra EU-verktyg som används för att hålla inne medel vid brister i respekten för rättsstatens principer. Regeringen välkomnar att fyra kandidatländer fortsatt behandlas i rapporten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Den horisontella rättsstatsdialogen, som sker en gång per år, behandlades i EU-nämnden senast den 12 september 2025.

8. Utvecklingen av rättsstatssituationen i utvalda kandidatländer

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

EU-kommissionen granskar årligen situationen på rättsstatsområdet i alla EU:s medlemsstater med utgångspunkt i fyra områden: rättssystemet, korruptionsbekämpning, mediemångfald och andra institutionella kontroller och motvikter. Inför 2024 års rättsstatsrapport tog kommissionen initiativ till att även inkludera fyra kandidatländer i syfte att uppmuntra deras

reformarbete på området. De fyra kandidatländerna – Albanien, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien – omfattas också av årets rapport, och kommissionen avser att successivt inkludera fler kandidatländer allteftersom de bedöms vara redo.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att Albanien, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien omfattas av kommissionens årliga rättsstatsrapport. Rättsstatens principer är av grundläggande betydelse och utgör ett fundament för hela EU-samarbetet. Respekt för rättsstatens principer är av central betydelse för en trovärdig och meritbaserad utvidgningsprocess. Att inkludera kandidatländerna i den årliga rättsstatsdialogen är ett sätt att tydliggöra detta och förbereda länderna för framtida EU-medlemskap. Rapporterna för de fyra kandidatländerna inom ramen för årets rättsstatsdialog kompletterar, men ersätter inte, de villkor, rapporter och rekommendationer som ges inom ramen för den ordinarie anslutningsprocessen. Regeringen avser framhålla vikten av att kandidatländerna driver reformarbetet framåt och ser positivt på att fler kandidatländer, såsom Ukraina och Moldavien, inkluderas i kommande rapporter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

9. Övrig fråga – Spanska språkförslaget

Informationspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Spanien föreslog i september 2023 en revidering av förordning nr 1 om EU:s officiella språk, genom att lägga till språken katalanska, baskiska och galiciska. Förordningen om EU:s officiella språk var den första förordningen som antogs år 1958. Den har sedan reviderats, framför allt i samband med att nya medlemsstater har tillkommit. Innebörden av förordning nr 1 är att medlemsstater, och personer under en medlemsstats jurisdiktion, har rätt att

kommunicera med EU:s institutioner på något av de officiella språken. Därtill ska förordningar och andra texter av allmän räckvidd, liksom Europeiska unionens officiella tidning, publiceras på dessa språk. Beslut fattas med enhällighet av rådet.

Frågan behandlades senast vid allmänna rådets möte 18 juli 2025. Då uttryckte tio medlemsstater, bland annat Sverige, att de inte var redo att fatta beslut utan hade behov av ytterligare rättsliga, finansiella och administrativa klargöranden. Fem medlemsstater uttryckte varierande stöd för förslaget. Rådets rättstjänsts bedömning var att förslaget inte var förenligt med fördragen och att det fanns ytterligare rättsliga, finansiella och administrativa aspekter som behövde tydliggöras. Ordförandeskapet sammanfattade med att allmänna rådet skulle återkomma till frågan.

Det är Spanien som har begärt att förslaget återigen tas upp på allmänna rådet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan behandlades senast i EU-nämnden 11 juli 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Möjligen kommer förslaget att diskuteras vidare på rådsarbetsgruppsnivå.